

fomhelst Side. Men skulle vi komme til at gjøre Ret og Skjel til alle Sider, tror jeg rigtig nok, at den eneste og bedste Maade, hvorpaa vi kunne komme dertil, er ad den Vej, som af Thinget en Gang er antydet, og som nu navnlig er antydet af det ærede Medlem for Holbæk Amts 5te Valgkreds (Rasmussen), den nemlig, i mindre Kredse, f. Ex. Herreder, at bestemme en Middelpriis, hvorefter Tienden skal betales. Jeg tror, at det vil være det Retfærdigste; thi det er en Kjendsgjerning, at der er enkelte Distrikter, hvor man har mindre gode Jorder og som Følge deraf i Gjennemsnit ikke kan præstere saa godt Korn som i de gode Egne, og det er jo klart, at saadanne Egne vilde lide Uret, hvis de kom til at betale en høiere Priis, f. Ex. Kapitelstaxten. Det er mig ogsaa bekendt, at der er Egne, hvor Tiendeieerne faae et lille Beløb ud over Kapitelstaxten, og vil man tage retfærdigt Hensyn til begge Sider, bør Hensynet til saadanne Tiendeieere ogsaa komme i Betragtning, og Tiendeyderne paa saadanne Egne ville ikke kunne beklage sig, hvis de komme til at give en Smule Mere, end Kapitelstaxten er for Stiftet, derved at Prisen bliver ansat for en mindre Kreds, f. Ex. Herreder. Jeg tror, at det er den eneste naturlige og rigtige Vej at gaa. Men jeg skal sige, at naar det kunde lykkes at faae den ærede Minister til at gaa ind paa Forslaget, saaledes som det foreligger eller med nogle mindre Omendringer, saa kunde jeg være glad ved, at det blev vedtaget, navnlig for den Kredses Vedkommende, som jeg repræsenterer. Paa hele Falster er der ikke Tale om at levere en eneste Lønne Korn mere in natura, thi Tiendeieerne have der truffet Overenskomst med Tiendeyderne om at betale efter Kapitelstaxten; men det Samme er ikke Tilfældet f. Ex. paa Lolland. Der er det gamle Forhold mange Steder endnu bestaaende, idet man til stor Ubehagelighed for Yderne leverer Korn in natura. Smidertid skal jeg ikke negte, at, efter den Diskussion, jeg hørte her for 2—3 Aar siden, hvorunder det navnlig blev fremhævet, at der i det vestlige Sjælland ikke kunde leveres saadant Korn, at det svarede til Middelpriisen, og at Staten, som eiede en Del Tiender derovre, i Reglen fik Mindre end efter Kapitelstaxten, forekommer det mig, at der kunde komme en Uretfærdighed til Stede mod disse Egne, naar de efter de 10 Aars Forløb skulde betale Kornet til den samme Værdi, som der betales i bedre Egne, hvor Kornet var af betydelig bedre Kvalitet. Men det er af den Slags Spørgsmaal, som dog forekommer mig ikke at have saa stor Betydning, at det over for de Ubehageligheder, som Sagen i det Hele og Store fører med sig, endnu kunde komme i Betragtning. Helst maa jeg ønske at komme til en Løsning som den, den blev antydet af det ærede Medlem for Holbæk Amts 5te Valgkreds. Jeg maa dog, som det ogsaa er yttret af enkelte Talere, sige, at jeg ikke tror, at der er megen Rimelighed for, hvor

vigtig og paatværgende en Afløsning end vil være, at faae Sagen gennemført under de nærværende Forhold.

Thorup: Jeg begyndte at glæde mig, da jeg hørte den ærede Ministers første Udtalelse, idet han da sagde, at det var et meget vigtigt Spørgsmaal, her forelaa. Jeg troede som Følge deraf, at han vilde bidrage Sit til, at vi fik denne lille Lov først igennem i denne Samling. Men jeg skal ikke negte, at, da saa den ærede Minister kom til sin Kritik af Lovforslaget, modtog jeg en anden Opfattelse, den nemlig, at det vilde være tvivlsomt, om vi under den nuværende Minister kunde faae Noget gennemført. Den ærede Minister sagde, at det stod tvivlsomt for ham, hvorvidt det var rigtigt blot at berette Tiendeyderne til at forlange Tienden leveret i Penge i Stedet for in natura. Den ærede Minister vil dog vide, at dette sker i Analogi med den hidtilværende Lovgivning angaaende Tiendeforholdene. Lovforsordningen om dette Spørgsmaal er af 8de Januar 1810, § 23, hvori der udtrykkelig siges, at det er Tiendeyderne, der skulle være berettigede til at forlange Afløsning; kun i enkelte specielle Tilfælde er det Tiendeieerne, der have denne Ret, f. Ex. hvor Tienden skal leveres til forskellige Steder. Altsaa efter den nuværende Lovgivning er det Tiendeyderen, der har Ret til at forlange Afløsningen fra Korn til Penge, og den ærede Forslagsstiller har kun fulgt den gamle Regel. Dernæst kom den ærede Minister til at omtale det saakaldte Opmaal. Det er allerede omtalt, men jeg kan ikke undlade at knytte en lille Bemærkning til Spørgsmaalet. Som man veed, er Opmaalet bestemt i Forordningen af 10de Januar 1698, 4de Kapitel § 9, hvor der staar, at „naar Væter, Svede, Boghvede, Rug, Malt og Byg i Tiende eller Landgilde pæes, skal for hver Lønne et Fjerdingkar for Toppen gives til Opmaal og 1½ Fjerdingkar for hver Lønne Havre“. Denne Bestemmelse, som saaledes blev indført ved den ældgamle Forordning, gif over i Indbydelsen af 18de Marts 1796 § 7. Man veed jo, at Regeringen da kom med en Indbydelse, hvorved den opfordrede Tiendetagerne og Tiendeyderne til at enes om i Stedet for at modtage Tienden i Kvarven at modtage den i Korn eller Penge, og den samme Bestemmelse gif over i Forordningen af 10de Januar 1810. Men det er fuldstændig rigtigt, hvad det ærede Medlem for Aalborg Amts 5te Valgkreds (B. Holm) har bemærket, at i Motiverne dertil ser man udtalt, at Bestemmelsen om Opmaal kom ind, fordi Kornet ifølge Indbydelsen af 18de Marts 1796 skulde leveres inden den 1ste Januar, og Vedkommende, som modtog Kornet, først kunde faae det bortsendt ved Foraarets Begyndelse og altsaa maatte beholde det indtil April Maaned. Under saadanne Omstændigheder var det jo naturligt, at der maatte